

Äldrenämndens handikappråd

**Protokoll nr 8 fört vid äldrenämndens handikappråds sammanträde
tisdagen den 11 oktober 2011 kl. 14.00–15.17**

Justerat den 14 oktober 2011

Louise Lindsström
Ordförande

Alf Karlsson
Ledamot

NÄRVARANDE:

Ordförande	Louise Lindström (DHR)
Vice ordförande	Inger Handell (HSO)
Ledamöter:	Barbro Ohlson (HSO)
	Eva Serneblad (HSO)
	Lennart Nolte (SRF)
	Alf Karlsson (HSO)

Förhinder anmäldes av ledamoten Anita Runesved (HSO)

Dessutom närvarar från äldreförvaltningen: direktören Eva Frunk Lind och nämndsekreteraren Barbara Ahlmark.

1. Närvarande

Sekreteraren noterar närvaro.

2. Val av ny ordförande

Rådet väljer Louise Lindström till ny ordförande efter Eva Serneblad. Inger Handell fortsätter som vice ordförande.

3. Val av justerare

Utses ledamoten Alf Karlsson att tillsammans med ordföranden Louise Lindström justera dagens protokoll.

4. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs med anmälan av övriga frågor som presenteras under punkt 12.

Rådet beslutar att från och med nästa sammanträde ska punkten 4 delas ut i två separata punkter: en punkt för anmälan av övriga frågor och en punkt för fastställande av dagordning.

5. Anmälan av protokollsjustering HKR 7/2011-09-13

Anmälan med godkännande läggs till handlingarna.

6. Anmälan av protokoll KPR 7/2011-09-13

Anmälan läggs till handlingarna.

7. Anmälan av protokoll ÄN 7/2011-09-20

Anmälan läggs till handlingarna.

8. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 18 oktober 2011

§ 8 Remiss av betänkandet "Kommunaliserad hemsjukvård" (SOU 2011:55)

Dnr 0401-473/2011

Socialdepartementet har på remiss skickat ut Betänkande av utredningen Kommunaliserad hemsjukvård (SOU 2011:55) till bl.a. Stockholms kommun för yttrande.

Regeringen tillsatte 2010 en nationell samordnare med uppdrag att stödja landsting och kommuner i processen att föra över ansvaret för hemsjukvården från landstinget till kommunerna. I uppdraget ingick även att utreda om kommunerna ska ges befogenheter att anställa läkare.

I betänkandet föreslås att hemsjukvård bör omfatta hemsjukvård som är ansluten till den somatiska slutenvården och till den psykiatriska slutenvården.

Hemsjukvård definieras att avse alla hälso- och sjukvårdsinsatser i den enskildes hem, både i ordinärt boende och i särskilt boende, som tillhandahålls av legitimerad personal eller personal med delegering.

Äldreförvaltningen ser positivt på kommunalisering av hemsjukvården och innehållet i betänkandet. Av tidigare utvärderingar (SOU 2004:68, sammanhållen hemvård) framkommer att där hemsjukvården förts över till kommuner upplever de äldre en större känsla av sammanhang och kontinuitet genom en sammanhållen vårdkedja med vårdteam som tillgodoser den enskildes behov av såväl sjukvård och omsorg. Även fler avancerade vårdinsatser görs och onödiga besök på akuten reduceras. För den äldre finns tydliga fördelar med en kommunalisering av hemsjukvården.

Byte av huvudman påverkar förutom medborgare även verksamheten, personal och ekonomi. Inför ett övertagande måste väl genomarbetade förslag utarbetas, där dessa områden med tydliga begränsningar av omfattningen beaktas. Enligt Socialstyrelsens definition av primär hemsjukvård ingår ansvaret för rehabilitering, habilitering och hjälpmedelsinsatser i hemsjukvården.

I betänkandet framgår det att läkarinsatserna även fortsättningsvis ska tillhandshållas av landstinget. Vid en kommunalisering av hemsjukvården anser äldreförvaltningens att kommun och landsting gemensamt bör ansvara för uppföljning och utvärdering av läkarmedverkan i områden som berör kommunernas verksamheter.

Byte av huvudmän kräver skatteväxling och innebär att samtliga parter måste vara överrens vad gäller avtalets form och innehåll. Det är därför viktigt med bred delaktighet och godkännande från alla parter inför ett övertagande.

Rådet tog del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"Det har varit omöjligt för oss att till följd av den korta, tillbuds stående tiden, läsa in ärendet, stämma av frågeställningarna med våra uppdragsgivare och formulera väl underbyggda ställningstaganden. Vi inskränker oss därför till att peka på ett par frågeställningar som vi uppfattar som kritiska punkter i ärendet:

- Delat huvudmannaskap medför gränser som kan medföra problem och hinder i verksamheten;
- Sekretessfrågorna kan förorsaka problem i vardagen där just huvudmannaskapsgränserna kan inverka;
- De ekonomiska konsekvenserna för huvudmännen får inte negligeras. Vilka blir effekterna för Stockholms del;
- Det finns risker att den enskilde kan uppleva en försämring av hemsjukvård;
- Hur hemtjänstpersonalen kommer att bli påverkad av kommunalisering av hemsjukvården. "

§ 9 Remiss om motion 2011:48 av Mirja Räihä Järvinen (S) om ersättningsnivåer inom demensvården

Dnr 106-409/2011

I en motion om ersättningsnivåer inom demensvården anser Mirja Räihä Järvinen (S) att det nu gällande ersättningssystemet med vårdnivåmätningar, som kan lämpa sig väl inom den somatiska omsorgen, är mycket svårare att tillämpa inom demensvården. För att enheter inom demensvården ska kunna planera för verksamheten anser motionären att staden bör betala ut ersättning per boende istället för efter nivåbedömning.

Äldreförvaltningen ser i grunden positivt på en ersättningsmodell som utgår från den enskildes behov. Det är dock viktigt att vara lyhörd för vilka effekter en sådan modell får i praktiken. Förvaltningen har sedan modellen infördes kontinuerligt genomfört olika typer av uppföljningar av ersättningsystemet. På uppdrag av stadsledningskontoret genomför äldreförvaltningen för närvarande en översyn av ersättningsnivåerna inom stadens hemtjänst och ska efter genomförd översyn inom hemtjänsten, fortsätta med en översyn av ersättningsnivåerna inom vård- och omsorgsboende.

Rådet tog del av ärendet och instämmer att det är viktigt att enskildas behov beaktas eftersom det följer FN-konventionen.

I övrigt läggs ärende till handlingarna.

§ 10 Remiss om motion 2011:49 av Katarina Luhr m.fl. (MP) om utevistelser för äldre

Dnr 106-408/2011

I en motion om utevistelse för äldre anser Katarina Luhr m.fl. (MP) att det erbjuds för få dagliga aktiviteter för äldre personer som bor på särskilda boenden och lyfter framför allt vikten av utevistelse i vardagen. Mot bakgrund av detta menar motionärerna att en snar upprustning av Micasa Fastigheters gårdar behövs och att de bör anställa en person för långvarig planering och skötsel av dessa gårdar. Äldreförvaltningen instämmer i att det är viktigt att erbjuda enkla vardagsaktiviteter för de boende och att möjlighet till utevistelse ökar livskvaliteten för de äldre. En översikt över de åtgärder som har genomförts i upprustningen av gårdarna mellan 2005-2011 framgår av Micasa Fastigheters remissvar.

Rådet tog del av ärendet och lämnar följande yttrande:

”Äldreförvaltningen instämmer i tjänsteutlåtandet att det är viktigt att erbjuda enkla vardagsaktiviteter för de boende och att möjlighet till utevistelse i vardagen ökar livskvaliteten för de äldre. I de av kommunfullmäktige beslutade riktlinjerna för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen framkommer att möjlighet till utevistelse är en rättighet för alla samt att det är angeläget att den enskildes behov och önskemål av utevistelse och sociala aktiviteter i möjligaste mån tillgodoses genom vård- och omsorgsboende. Det kan exempelvis innebära ledsagning eller följande vid promenader, aktiviteter etc.”

Äldrenämndens handikappråd delar det synsätt som har framkommit från äldreförvaltningen. Därför måste ansträngningarna ökas när det gäller att på olika sätt utveckla miljöer och verksamheter som leder till bättre livsvillkor för äldre. Det finns alltför många exempel på att äldre människor är otillräckligt stimulerade, undersysselsatta och trots närheten till andra människor lämnade ensamma. Vi vill med kraft understryka att insatserna för att nå de uppställda målen måste ökas och följaktligen behöver resurserna kraftigt förstärkas. Till stor del handlar det om att tillföra mänsklig arbetskraft.”

§ 11 Svar på skrivelse från ledamoten Torun Boucher (V) angående rapportering av ej verkställda beslut vid ansökan om permanent bostad

Dnr 0112-467/2011

I skrivelsen av ledamoten Torun Boucher (V) ställs ett antal frågor kring vilka boenden som efterfrågas av de äldre i Stockholms stad när de har beviljats en plats på vård- och omsorgsboende. Skribenterna önskar att få ta del av en sammanställning av samtliga stadsdelar där det går att utläsa vilka boenden som sökts men där den sökande inte kunnat få sitt förstahandsval samt vilka boenden som erbjudits men som den sökande tackat nej till.

Vid en jämförelse av kö-statistiken från år 2009 och år 2011 som äldreförvaltningen genomförde i samband med ärendet "Boendeplanering för äldre i Stockholms stad" konstateras att det finns några vård- och omsorgsboenden som är mer efterfrågade av de äldre i Stockholms stad. De mest efterfrågade vård- och omsorgsboendena drivs i privat regi och är i huvudsak geografiskt belägna i innerstaden. I övrigt vill förvaltningen poängtera att kö-statistiken för vård- och omsorgsboende inom valfrietssystemet endast ger en ögonblicksbild över hur många personer som står i kö till ett visst boende och att detta varierar över tid.

Rådet tog del av ärendet och tar upp att det är viktigt med en noggrann statistik för bl.a. bättre planering av äldreboenden. I övrigt läggs ärende till handlingarna.

§ 12 Delredovisning om projekt för ökad brandprevention inom äldreomsorgen

Dnr 118-316/2011

Äldrenämnden gav i februari 2011 äldreförvaltningen i uppdrag att ta fram tydliga rekommendationer till rutiner för ökad brandprevention och utveckla vissa insatser i samverkan med Storstockholms brandförsvaret. Bakgrunden är att äldreförvaltningen uppmärksammat behovet av att utveckla arbetet när det gäller brandprevention. Äldre personer är särskilt riskutsatta när det gäller bränder i bostäder.

Projektets huvudsyfte är att antalet bostads- och dödsbränder inom målgruppen ska minska. Genom att sprida information om förebyggande av bostadsbränder i ordinärt boende och utarbeta en checklista eller s.k. "verktygslåda" vars innehåll är råd och tips på hjälpmedel för att förebygga bränder.

De som arbetar med uppsökande verksamhet och personal som möter äldre personer som bor i ordinärt boende ska kunna ge en tydlig, korrekt information om hur man kan förebygga brand i sin bostad. De som arbetar inom äldreomsorgen ska kunna identifiera personer med riskbeteende och ge de eller deras närstående information och tips om åtgärder som presenteras i "checklistan" eller "verktygslådan.

Äldreomsorgen har genom alla sina verksamheter kontakt med många äldre och har stora möjligheter att medverka i arbetet med att öka kunskapen om brandprevention.

Under första halvåret 2011 har identifiering av vilka strategiskt viktiga funktioner som finns inom staden genomförts bl.a. genom informationsmöten med Stockholm trygghetsjour, Äldredirekt, stadsdelarnas fixarservice, stadens anhörigkonsulenter

och de som arbetar med uppsökande verksamhet i stadens stadsdelar. Hemtjänstföretagen som ingår i kundvalet fick information om arbetet i juni 2011. Äldredirekt för statistik över inkomna rapporter från Storstockholms brandförsvaret om bränder hos personer över 65 år. Se bilaga
Under augusti 2011 har en checklista/verktygslåda som riktar sig till äldre och deras anhöriga utarbetats och presenterades i samband med Anhörigdagen 1 oktober. Ett särskilt material som riktar sig till personal som arbetar inom äldreomsorgen är under arbete och kommer att spridas i särskild ordning. Förvaltningen har tillsammans med Storstockholms brandförsvaret ansökt om medel för utvecklingsstöd hos hjälpmedelsinstitutet för "Metodutveckling för ökad kunskap om tekniska hjälpmedel för bättre brandsäkerhet hos äldre i Stockholms stad". Ansökan gäller stöd för informations-/kommunikationsinsats och strategi- och metodutveckling.

Rådet tog del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"Äldrenämndens handikappråd vill understryka den stora betydelsen som åtgärder för brandprevention har. Det gäller både de stora ekonomiska skador bränder kan medföra och det mänskliga lidande som kan uppkomma till följd av bränder.

Vi förstår att människor med funktionshinder naturligtvis skall omfattas av de planer och åtgärder som delrapporten avhandlar. Emellertid noterar vi samtidigt att begreppet "funktionshindrade" inte nämns en enda gång. Vi tolkar detta som om kunskapen om funktionshinder i samband med bränder är otillräcklig.

Äldre människor löper större risk än yngre att råka illa ut vid brand och liknande olyckshändelser. Det är då också naturligt och viktigt att äldres situation som beskrivs i delrapporten särskilt poängteras. Äldres större utsatthet är en följd av just den högre åldern. Rapporten nämner inte den komplicerade situation som uppstår när den äldre också har ett eller fler funktionshinder. Särskild uppmärksamhet måste därför ägnas åt de problem funktionshinder kan medföra både när det gäller att med utbildning och information rikta både till äldre funktionshindrade och olika personalgrupper förebygga bränder.

Kunskapen om funktionshindraspekten ur brandsäkerhetssynpunkt finns inte lättåtkomlig på ett ställe. Vi vill därför förorda att projektet innan det slutförs vänder sig till urval funktionshinderorganisationer och begär deras medverkan för att komplettera projektet och synliggöra de aspekter som behöver tydliggöras.

Det är viktigt att se till att brandfarligt bygg- och inredningsmaterial inte får användas alls vid ombyggnation och nybyggnation av boenden för äldre.

Det är viktigt att se till att utforma brandlarmen som är anpassade till olika funktionshinder, t.ex. att installera hos de som är döva ett brandlarm som kan nå fram larmet till den döve, osv. Samma problem gäller för evakueringsformer som är anpassade till funktionshindrade t.ex. rullstolsbundna eller sängliggande.

Tydliggörande och anpassning av olika rutiner för hantering av evakuering av äldre med olika funktionshinder när brandlarmet går och för brandprevention i övrigt som ska tillämpas för äldre med olika former av funktionsnedsättning måste göras."

§ 13 Anmälan av månadsrapport för äldrenämnden för tiden till och med den 30 september 2011

Dnr 201-58/2011

Ärendet dukades till mötet. Enligt anvisningar från stadsledningskontoret ska varje nämnd ta fram månadsrapport med årsprognos för att kunna följa ekonomins och verksamhetens utveckling.

Äldreförvaltning prognostiserar ett nollresultat för år 2011 under förutsättning att begärd budgetjustering om 2,1 mnkr beviljas.

Rådet tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

9. Inkomna skrivelser, protokoll från Kommunstyrelsens handikappråd m.m.

a/ Aktuellt om funktionshinderområdet – nr 7 och nr 8/2011

b/ Protokoll nr 7 från kommunstyrelsens handikappråd den 12 september 2011

Rådet lägger inkomna protokoll och skrivelser till handlingarna.

10. Förvaltningschefens information och genomgång av balanslistan

Rådet beslutar att från och med nästa sammanträde ska den punkten delas ut i separata punkter: en punkt för förvaltningschefens information och en punkt för genomgång av balanslistan.

Eva Frunk Lind informerar om följande:

- Öppet hus i Stadshuset "En dag för anhöriga" som ägde rum den 1 oktober var lyckad med cirka 800 besökare.
- En hedersceremoni för undersköterskor genomfördes i Stadshuset i går. Nästa 130 medarbetare i staden som genom stadens utbildningssatsningar har avslutat sin grundutbildning och blev diplomerade sjuksköterskor mottog en speciell designad brosch från äldreborgarrådet Joakim Larsson.
- Stadens förslag till budget 2012 kommer att offentliggöras den 12 oktober och förvaltningen återkommer med information om äldrenämndens budgetförslag på nästa sammanträde den 8 november.

Barbara Ahlmark informerar om att ett seminarium om Stockholms stads nya program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning kommer att äga rum den 18 oktober kl. 14-17 i SRF-lokaler på Gotlandsgatan 44.

Konferensen arrangeras av stadens borgarråd för funktionshinderfrågor - Ewa Samuelsson och kommunstyrelsens handikappråd.

Till konferensen anmäler sig ordf. Louise Lindström, vice ordf. Inger Handell och led. Eva Serneblad. Från äldreförvaltningen kommer strategen Anneli Svensson

att delta i konferensen pga att nämndsekreteraren Barbara Ahlmark fick ett förhinder (samma dag och tid är äldrenämndens sammanträde).

Rådet går igenom balanslistan och beslutar att frågan om foldern som presenterar rådet ska stå kvar på listan.

- Rådet beslutar att bjuda in äldreborgarrådet Joakim Larsson till sitt sammanträde. Därefter inbjuds en representant i taget för varje parti som ingår i äldrenämnden för en diskussion.
- Rådet önskar få ett gemensamt sammanträde med äldrenämnden i enlighet med instruktionen för handikappråd.

11. Tillgänglighet

Tillgänglighetsåtgärder enligt tidigare protokoll är under beredning. Rådet önskar få svar från lokalintendenten angående reparation av ingången till Södra Station från Swedenborgsgatan, där betongplattor på gångstället har sjunkit in och utgör ett hinder för personer med rörelsehinder t.ex. rullstolsburna.

Barbara Ahlmark återkommer med information till nästa sammanträde den 8 november 2011.

12. Övriga frågor

- Rådet beslutar att ett sker på Riddargårdens vård- och omsorgsboende studiebesök i stället för Vådurens äldreboende som har ombildats till trygghetsboende. Barbara Ahlmark bereder besöket.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark
Nämndsekreterare